

Administracinė byla Nr. A-3238-520/2020

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01173-2019-7

Procesinio sprendimo kategorija 38

(S)

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

N U T A R T I S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. gruodžio 22 d.

Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Drigoto (kolegijos pirmininkas), Stasio Gagio ir Dalios Višinskienės (pranešėja),

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo Z. V. ir atsakovės Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos apeliacinius skundus dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. lapkričio 21 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjo Z. V. skundą atsakovei Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai (trečiasis suinteresuotas asmuo – Lietuvos medicinos biblioteka) **dėl įpareigojimo atlikti veiksmus.**

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

1. Pareiškėjas Z. V. (toliau – ir pareiškėjas) kreipėsi į teismą su skundu, prašydamas: 1) pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – ir Vyriausybė) ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – ir Sveikatos apsaugos ministerija) sprendimus, įsakymus ir informaciją dėl Lietuvos medicinos bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje; 2) įpareigoti Lietuvos Respublikos Ministrą Pirmininką (toliau – ir Ministras Pirmininkas) nedelsiant be eilės priimti Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą pareiškėją.

2. Pareiškėjas nurodė, kad

Vyriausybės 2018 m. lapkričio 7 d. pasitarimo protokole Nr. 49 (toliau – ir Vyriausybės protokolinis nutarimas) Sveikatos apsaugos ministerijai buvo pavesta likviduoti Lietuvos medicinos biblioteką (toliau – ir Biblioteka), tačiau be įstatymų leidėjo valios Bibliotekos nebuvo galima likviduoti pagal

Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo 7 straipsnio nuostatas. Tam reikalingas Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos (toliau – ir Kultūros ministerija) sutikimas, tačiau su ja tai nebuvo derinta. Pareiškėjas teigė, kad įvairūs asmenys ir asmenų grupės kreipėsi į Vyriausybę, jog būtų atšauktas sprendimas likviduoti Biblioteką. Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – ir Seimas) nepriėmė svarstyti Bibliotekų įstatymo 7 straipsnio pakeitimo projekto, todėl tolimesni likvidavimo veiksmai turėjo būti sustabdyti.

3. Pareiškėjas paaiškino, jog jis 2018 m. gruodžio 27 d., vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ir Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statuso įstatymo (toliau – ir Įstatymas) 4 straipsniu, kreipėsi į Ministrą Pirmininką, prašydamas: skubiai pateikti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimus, įsakymus ir informaciją dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje; atsižvelgti ir į dalykinę informaciją apie šios Bibliotekos veiklą, kuri pateikta 2018 m. gruodžio 10 d. Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų raštu Vyriausybei, Seimo valdybai ir Sveikatos apsaugos ministerijai; panaikinti Vyriausybės 2018 m. lapkričio 7 d. pasitarimo protokolo Nr. 49 nutarimą pavesti Sveikatos apsaugos ministerijai likviduoti Biblioteką; tęsti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimų vykdymą dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje. Pareiškėjas nurodė, kad gavo Sveikatos apsaugos ministerijos 2019 m. sausio 7 d. raštą Nr. (1.1.20-141)10-78 „Dėl Lietuvos medicinos bibliotekos“ (toliau – ir Raštas), kuriame neparisakyta dėl Bibliotekos funkcijos – duomenų ruošimo. Rašte pateikta nuoroda nesuteikė galimybės gauti prašomos informacijos. Pareiškėjas 2019 m. sausio 9 d. kreipėsi į Ministrą Pirmininką, prašydamas priimti jį be eilės kaip Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą.

4. Pareiškėjas nurodė, kad jam nepateikta informacija, kokių pagrindų buvo priimtas Vyriausybės protokolinis nutarimas likviduoti Biblioteką (4 p.) ir nepriima jo, kaip Nepriklausomybės Akto signataro. Atsakovė Vyriausybės kanceliarija (toliau – ir atsakovė, Kanceliarija) nepateikė atsakymo į pareiškėjo 2018 m. gruodžio 27 d. ir 2019 m. sausio 9 d. prašymus. Pareiškėjas vertino, kad Vyriausybės protokolinis nutarimas buvo priimtas vykdant Seimo patvirtintą Vyriausybės programą, todėl atsakovė disponuoja prašoma pateikti informacija. Pareiškėjas teigė, jog toks atsakovės elgesys vertintinas kaip neveikimas (vilkinimas), pažeidžiantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatas, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnį, gero administravimo principą bei pareiškėjo teisę gauti informaciją.

5. Atsakovė Vyriausybės kanceliarija atsiliepime į skundą prašė jį atmesti.

6. Atsakovė nurodė, kad pareiškėjui jo prašoma informacija buvo suteikta. Kanceliarija vadovavosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, (toliau – ir Darbo reglamentas) 116 punktu, Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 8 dalimi ir pareiškėjo 2018 m. gruodžio 27 d. prašymą persiuntė nagrinėti pagal kompetenciją Sveikatos apsaugos ir Kultūros ministerijoms. Sveikatos apsaugos ministerija Raštu pateikė išsamų atsakymą į pareiškėjo paklausimą kartu su nuoroda į Vyriausybei pateiktą visų sveikatos apsaugos valdymo srities įstaigų optimizavimo medžiagą. Raštu Sveikatos apsaugos ministerija informavo, jog nėra priėmusi jokių sprendimų, susijusių su Bibliotekos perkėlimu į Santariškių medicinos miestelį Vilniuje, taip pat pažymėjo, kad Vyriausybės protokoliniame nutarime išdėstyta pozicija nelaikytina sprendimu likviduoti Biblioteką. Kultūros ministerija 2019 m. sausio 9 d. rašte Nr. S2-65 „Dėl Z. V. prašymų“ pažymėjo, jog sprendimus dėl Bibliotekos likvidavimo priima Sveikatos apsaugos ministerija, kaip šios įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija. Pareiškėjas, nesutikdamas su tuo, kad Kanceliarija persiuntė

pareiškėjo prašymą Sveikatos apsaugos ministerijai, turėjo teisę jį skusti vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 29 straipsnio 1 dalimi, tačiau pareiškėjas vadovavosi ABTĮ 29 straipsnio 2 dalimi.

7. Atsakovės vertinimu, Kanceliarijos elgesio negalima traktuoti kaip neveikimo ar vilkinimo atlikti veiksmus, o pareiškėjo reiškiamo reikalavimo nebūtų įmanoma įgyvendinti, nes Vyriausybė nėra priėmusi jokių sprendimų, susijusių su Bibliotekos likvidavimu, neturi informacijos apie projektavimo ir statybos procesus.

8. Dėl pareiškėjo reikalavimo įpareigoti Ministrą Pirmininką be eilės priimti pareiškėją, atsakovė paaiškino, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 44¹ straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 254, (toliau – ir Nuostatai) 8 punktu, Kanceliarija dėl šio pareiškėjo reikalavimo nepagrįstai pripažinta atsakove, nes jos paskirtis – padėti vykdyti Vyriausybės ir Ministro Pirmininko funkcijas, ji negali savarankiškai priimti sprendimų klausimais, kurie priskirti Vyriausybės ar Ministro Pirmininko kompetencijai, t. y. Kanceliarija negalėtų įgyvendinti pareiškėjo skunde išdėstyto prašymo ir priimti pareiškėją be eilės pas Ministrą Pirmininką, nes Kanceliarija šių klausimų nesprenžia.

9. Atsakovė teigė, kad nebuvo pareiškėjo nurodomo neveikimo ar vilkinimo atlikti veiksmus, nes 2019 m. sausio 9 d. pareiškėjo prašymą užregistravus ir perdavus Ministrui Pirmininkui (kadangi prašymas buvo adresuotas Ministrui Pirmininkui asmeniškai), Ministro Pirmininko biuro vadovė Ž. N.-B. telefonu susisiekė su pareiškėju ir informavo, kad dėl didelio Ministro Pirmininko užimtumo ir iš anksto suplanuotos darbotvarkės artimiausiu metu Ministras Pirmininkas pareiškėjo negalės priimti. Pareiškėjas, suteikus jam šią informaciją, jokios neigiamos reakcijos neišreiškė ir pakartotinai į Ministro Pirmininko biurą dėl susitikimo su Ministru Pirmininku nesikreipė. Atsakovė pažymėjo, kad formaliai pareiškėjo skunde išdėstytas reikalavimas negali būti įvykdytas, nes jokia priėmimo pas Ministrą Pirmininką eilė nėra sudaroma. Atsakovė vertino, jog Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punktą negali būti aiškinamas, kaip suteikiantis teisę Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarui reikalauti, kad dėl susitikimo su Ministru Pirmininku Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro pageidaujama laiku turėtų būti nukeliami kiti prieš tai suplanuoti oficialūs Ministro Pirmininko susitikimai, vizitai ir pan.

10. Trečiasis suinteresuotas asmuo Lietuvos medicinos biblioteka atsiliepime į skundą pritarė pareiškėjo susirūpinimui dėl Bibliotekos likimo ir jos fondų išsaugojimo.

11. Biblioteka nurodė, kad jos statusą reglamentuoja Bibliotekų įstatymo 5 ir 7 straipsniai, ji yra valstybinės reikšmės, todėl sutiko su pareiškėjo teiginiais dėl Bibliotekos švietėjiškos ir mokslinės veiklos. Biblioteka paaiškino, jog 2006 m. gegužės 24 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-1191 buvo patvirtintas Santariškių medicinos miestelio detalusis planas, kuriame buvo numatytas ir paskirtas 0,5 ha žemės sklypas. Šiame sklype buvo numatyta pastato iki 9 000 kv. m statybos galimybė bei preliminariais vertinimais buvo planuojama perkelti Biblioteką ir kitas Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžias įstaigas, kurios neturi tinkamų patalpų arba išleisdžia dideles sumas jų nuomai. Vilniaus apskrities viršininko 2006 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 2.3-6169-01 Bibliotekai neatlygintinai naudotis perduotas 5 000 kv. m sklypas Nr. 27, (duomenys neskelbtini). 2011 m. rugpjūčio 9 d. Sveikatos apsaugos ministerijos kancleris pateikė raštą, kuriuo sutiko dėl Bibliotekos perkėlimo į Santariškių medicinos miestelį ir neprieštaravo, kad Biblioteka dėl patikėjimo teise valdomo turto atnaujinimo kreiptųsi į valstybės įmonę Turto banką. 2014 metų sveikatos apsaugos ministro įsakymu buvo skirta lėšų Bibliotekos techninei projektavimo užduočiai atlikti, atlikta Bibliotekos naujo pastato statybos galimybių studija.

12. Biblioteka nurodė, kad būtų nekorektiška jai pasisakyti dėl atsakovės įpareigojimo organizuoti pareiškėjo susitikimą su Ministru Pirmininku, ir teigė negalinti prieštarauti, jog pareiškėjo prašoma informacija jam būtų suteikta.

II.

13. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2019 m. lapkričio 21 d. sprendimu iš dalies tenkino pareiškėjo Z. V. skundą, t. y. įpareigojo Kanceliariją organizuoti pareiškėjo priėmimą pas Ministrą Pirmininką taip, kad priėmimas įvyktų per vieną mėnesį nuo sprendimo įsiteisėjimo, kitą skundo dalį atmetė.

14. Teismas nustatė, kad pareiškėjas 2018 m. gruodžio 27 d. raštu kreipėsi į Ministrą Pirmininką, prašydamas: skubiai pateikti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimus, įsakymus ir informaciją dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje; atsižvelgti ir į dalykinę informaciją apie šios Bibliotekos veiklą, kuri pateikta 2018 m. gruodžio 10 d. Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų raštu Vyriausybei, Seimo valdybai ir Sveikatos apsaugos ministerijai; panaikinti Vyriausybės protokolinį nutarimą pavesti Sveikatos apsaugos ministerijai likviduoti Biblioteką; tęsti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimų vykdymą dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje. Kanceliarija 2018 m. gruodžio 27 d. pareiškėjo prašymą 2018 m. gruodžio 28 d. raštu persiuntė Sveikatos apsaugos ir Kultūros ministerijoms, kad jos atsakytų į jį ir atsakymo kopiją pateiktų Kanceliarijai, apie tai informavo pareiškėją. Sveikatos apsaugos ministerija Raštu atsakė pareiškėjui. Rašte Sveikatos apsaugos ministerija informavo apie Bibliotekos panaikinimo priežastis ir tikslus (jos funkcijos galėtų būti atliekamos bendrai su kitomis įstaigomis), pateikė nuorodą, kurioje yra daugiau informacijos apie planuojamas sveikatos apsaugos srities įstaigų pertvarkas, nurodė, kad Vyriausybės protokolinis nutarimas savaime nėra sprendimas dėl likvidavimo, jog tik Seimui priėmus Bibliotekų įstatymo pakeitimą Bibliotekos likvidavimas galėtų būti realizuotas. Rašte taip pat nurodyta, kad nėra priimta sprendimų dėl Bibliotekos statybos. Kultūros ministerija pareiškėjui atsakė 2019 m. sausio 9 d. raštu, kuriame nurodė, jog nėra kompetentinga spręsti pareiškėjo prašyme iškeltus klausimus. Pareiškėjas, gavęs Sveikatos apsaugos ministerijos Raštą, 2019 m. sausio 9 d. raštu kreipėsi į Ministrą Pirmininką ir, vadovaudamasis Įstatymo 4 straipsniu, prašė priimti be eilės.

15. Teismas nustatė, kad ginčas kilo dėl to, ar Kanceliarija, atsakydama į pareiškėjo 2018 m. gruodžio 27 d. ir 2019 m. sausio 9 d. prašymus, neveikė taip, kaip turėjo veikti (vilkinoti atlikti veiksmus).

16. Teismas nurodė, kad pareiškėjas 2018 m. gruodžio 27 d. prašyme, adresuotame Ministrui Pirmininkui, išreiškė susirūpinimą dėl Bibliotekos likvidavimo, siekė sužinoti tokio sprendimo priežastis. Iš bylos medžiagos teismas nustatė, kad nėra Vyriausybės sprendimų dėl Bibliotekos statybos, Bibliotekos savininko funkcijas įgyvendina Sveikatos apsaugos ministerija. Kanceliarija savo raštu persiuntė pareiškėjo prašymą nagrinėti Sveikatos apsaugos ir Kultūros ministerijoms. Teismas darė išvadą, jog Kanceliarija sureagavo į pareiškėjo prašymą, pareiškėjui atsakymus pateikė Sveikatos apsaugos ministerija ir Kultūros ministerija. Teismas pažymėjo, kad byloje nėra duomenų, jog Kanceliarija nebūtų pateikusi prašomų dokumentų, kuriuos turėjo, todėl priėjo prie išvados, kad nėra pagrindo teigti, jog Kanceliarija neveikė ar vilkino atsakymą į pareiškėjo prašymą. Nors pareiškėjas nurodė, kad Sveikatos apsaugos ministerijos Rašte nėra pasisakyta apie Bibliotekos funkciją – duomenų ruošimą, tačiau teismas sprendė, kad iš pareiškėjo 2018 m. gruodžio 27 d. prašymo turinio matyti, jog jį domina sprendimo dėl Bibliotekos likvidavimo pagrįstumas ir

sprendimai dėl būsimų statybų. Teismas vertino, jog negalima daryti išvados, kad pareiškėjo prašymas buvo ignoruojamas. Gavęs informaciją pareiškėjas, būdamas suinteresuotas gauti daugiau ir (ar) detalesnės informacijos, galėjo ir gali kreiptis dėl konkrečių aplinkybių tiek į Sveikatos apsaugos ministeriją, tiek į pačią Biblioteką.

17. Teismas pažymėjo, kad Biblioteka su atsiliepimu į skundą į bylą pateikė turimus dokumentus, susijusius su planuojamomis Bibliotekos statybomis, paskutinis iš jų sudarytas 2014 m. spalio 20 d., Bibliotekos atstovas teismo posėdyje paaiškino, kad jam nėra žinoma apie kitus su tuo susijusius sprendimus. Teismas nurodė, jog šioje byloje nevyksta ginčas dėl atsakymų turinio, pareiškėjas jų neskundžia, todėl nėra pagrindo konstatuoti Kanceliarijos neveikimą. Teismas atmetė šią pareiškėjo skundo dalį.

18. Teismas nustatė, kad pareiškėjas 2019 m. sausio 9 d. pateikė prašymą būti priimtas pas Ministrą Pirmininką. Teismas aptarė Darbo reglamento 117 punktą, Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir nurodė, kad Kanceliarijos aiškinimas, jog priėmimo eilės pas Ministrą Pirmininką nėra sudaromos, nepaneigia pareiškėjo teisės būti šio valstybės pareigūno priimtam. Teismas vertino Kanceliarijos argumentus, kad reaguojant į prašymą, jos darbuotoja paskambino pareiškėjui ir paaiškino, jog Ministras Pirmininkas dėl užimtumo artimiausiu metu su juo susitikti negalės, ir sprendė, kad nors pareiškėjas turėjo teisę būti priimtas be eilės Ministro Pirmininko, Kanceliarija iš esmės ignoravo pareiškėjo prašymą, t. y. nei organizavo pareiškėjo priėmimą, nurodydama ar siūlydama pareiškėjui konkretų laiką, nei pateikė atsisakymą priimti. Teismas analizavo Vyriausybės įstatymo 44¹ straipsnyje įtvirtintą Kanceliarijos paskirtį, aptarė jos Nuostatų 9.28 punktą ir priėjo prie išvados, jog būtent Kanceliarija yra atsakinga už asmenų, kurie kreipiasi priėmimo pas Ministrą Pirmininką, aptarnavimą ir priėmimo organizavimą. Teismas sprendė, kad šiuo atveju Kanceliarija savo pareigos neatliko, todėl įpareigojo ją organizuoti pareiškėjo priėmimą pas Ministrą Pirmininką per protingą terminą (ABTĮ 92 str.). Teismo vertinimu, priėmimui organizuoti vieno mėnesio terminas būtų pakankamas, t. y. priėmimas turi įvykti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

III.

19. Pareiškėjas Z. V. apeliaciniame skunde prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. lapkričio 21 d. sprendimo dalį, kuria netenkintas jo (pareiškėjo) skundo reikalavimas pateikti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimus, įsakymus ir informaciją dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje, ir grąžinti bylą nagrinėti teismui dėl šio reikalavimo bei reikalavimo tęsti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimų vykdymą dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje.

20. Pareiškėjo apeliacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

20.1. Nepagrįstas teismo vertinimas, kad atsakovės pavedimu į pareiškėjo 2018 m. gruodžio 27 d. prašymą atsakiusios Sveikatos apsaugos ir Kultūros ministerijos, kurios pateikė ne tą informaciją, dėl kurios pareiškėjas kreipėsi į atsakovę, laikytina atsakovės veikimu. Tai patvirtina atsakovės ir Sveikatos apsaugos ministerijos nenoras pareiškėjui ir teismui pateikti dokumentus, kuriuos pateikė Sveikatos apsaugos ministerija ir kurių pagrindu buvo priimtas Vyriausybės protokolinis nutarimas dėl Bibliotekos likvidavimo, o teismas nepagrįstai atmetė pareiškėjo prašymą išreikalauti šiuos dokumentus iš atsakovės;

20.2. Teismas, išreikalavęs minėtus dokumentus, būtų galėjęs teisingai nuspręsti, ar atsakovė elgiasi sąžiningai neteikdama pareiškėjui jo prašomų dokumentų, ir neapklausęs liudytoju sveikatos apsaugos ministro A. V. Teiginys, kad Vyriausybės nutarimų dėl Bibliotekos statybų nėra, prieštarauja logikai, nes jei nebūtų Vyriausybės nutarimų šiuo klausimu, Sveikatos apsaugos ministerija nebūtų kreipusis į Vyriausybę ir nebūtų teikusi dokumentų dėl Bibliotekos likvidavimo, nebūtų prašiusi priimti Vyriausybės protokolinių nutarimų. Kaip Bibliotekos steigėja, Sveikatos apsaugos ministerija pati galėjo likviduoti Biblioteką. Jei nebūtų atitinkamų Vyriausybės nutarimų, tai Biblioteka nebūtų pradėjusi įgyvendinti naujo pastato statybos projekto ir Vyriausybė ar ministerijos nebūtų tam skyrusios sklypą ir lėšų;

20.3. Nelogiška yra ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis administracinėje byloje Nr. AS-577-662/2019, po kurios priėmimo nebuvo priimtas nagrinėti pareiškėjo skundo reikalavimas tęsti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimų vykdymą dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje. Šis reikalavimas yra išvestinis iš šioje byloje nagrinėjamo reikalavimo. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nuomonė, kad šis reikalavimas nekonkretus ir neaiškus, nesusietas su atsakove, nepagrįsta, tai patvirtino atsakovės elgesys nagrinėjant bylą. Teismas, priėmęs nagrinėti pareiškėjo reikalavimą pateikti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimus, įsakymus ir informaciją dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje, prieštarauja pats sau teigdamas, kad pareiškėjas nenurodė konkrečių sprendimų, kurie turi būti vykdomi. Būtent reikalavimas dėl dokumentų išreikalavimo buvo nagrinėjamas teisme, o nagrinėjant bylą iš naujo kartu su šiuo reikalavimu turi būti nagrinėjamas ir išvestinis pareiškėjo reikalavimas tęsti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimų vykdymą dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje.

21. Atsakovė Kanceliarija apeliaciniame skunde prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. lapkričio 21 d. sprendimo dalį, kuria tenkintas pareiškėjo reikalavimas, ir priimti naują sprendimą (pakeisti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. lapkričio 21 d. sprendimo dalį) – pareiškėjo skundą atmesti.

22. Atsakovės apeliacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

22.1. Teismas neišsamiai įvertino visas bylai reikšmingas aplinkybes, netinkamai aiškino materialiosios teisės normas bei nukrypo nuo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo suformuotos praktikos;

22.2. Pareiškėjas 2019 m. sausio 9 d. rašte susitikimo su Ministru Pirmininku tikslą grindė jį netenkinančiu Sveikatos apsaugos ministerijos atsakymu į pareiškėjo 2018 m. gruodžio 27 d. prašymą bei siekiu panaikinti Vyriausybės protokolinių nutarimų dėl Bibliotekos likvidavimo, t. y. pareiškėjo siekis susitikti su Ministru Pirmininku buvo ne savitikslis, o siekiant išsiaiškinti, kokie sprendimai yra priimti Bibliotekos likvidavimo klausimu, Vyriausybės protokoliniame nutarime išdėstyto pavedimo Sveikatos apsaugos ministerijai dėl Bibliotekos likvidavimo pripažinimo netekusiu galios ir, galbūt, pakeisti Ministro Pirmininko poziciją šiais klausimais. Priešingas aiškinimas, t. y. kad pareiškėjas neturėjo konkretaus tikslo, o tiesiog formaliai norėjo pasinaudoti jam Įstatyme suteikta teise be eilės būti priimtam pas Ministrą Pirmininką, kad Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte įtvirtinta teisė tokią galimybę suteikia, neatitiktų protingumo principo. Tai reikštų, kad Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarams dėl jų turimo statuso Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte yra įtvirtinta ne teisė, o suteikta privilegija, kas yra draudžiama pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnio 2 dalį;

22.3. Teismas turėjo ne formaliai konstatuoti, kad pareiškėjas turi būti priimtas pas Ministrą Pirmininką, bet ši reikalavimą vertinti visame bylos aplinkybių kontekste, t. y. pareiškėjo teisės įgyvendinimą sieti su susitikimo tikslu. Kadangi teismas atmetė pareiškėjo reikalavimą pateikti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimus, įsakymus ir informaciją dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje, darytina išvada, jog neliko tikslų, kuriais pareiškėjas grindė savo susitikimo su Ministru Pirmininku poreikį. Pareiškėjo susitikimas su Ministru Pirmininku būtų beprasmiškas ir savitiksliškas, nes pareiškėjas jau turi visus atsakymus į jo 2018 m. gruodžio 27 d. rašte keltus klausimus;

22.4. Teismo išvada, kad Kanceliarija iš esmės ignoravo pareiškėjo prašymą, neteisinga, nes atsakovė reagavo į jį, susisieki su pareiškėju telefonu, nurodė, kad dėl Ministro Pirmininko įtemptos darbotvarkės artimiausiu metu susitikimo su Ministru Pirmininku suorganizuoti nepavyks. Kad toks kontaktas buvo, teismo posėdyje neneigė ir pats pareiškėjas. Šiuo atveju galėtų būti kvestionuojama atsakymo į pareiškėjo pateiktą prašymą forma, bet ne daroma išvada, kad pareiškėjo prašymas buvo ignoruojamas. Teismas, nustatęs, jog Kanceliarija pasirinko netinkamą atsakymo į pareiškėjo prašymą pateikimo būdą (t. y. per teisės aktų nustatytą terminą nepateikė raštiško atsakymo į pareiškėjo prašymą), turėjo nebent įpareigoti atsakovę pakartotinai atsakyti į pareiškėjo prašymą tinkamu būdu, t. y. raštu, bet ne pats spręsti, kad pareiškėjo prašymas turėjo būti išspręstas, būtinai jį patenkinant (tokiu sprendimu teismas prieštarauja pats sau, nes sprendime yra pažymėjęs, jog atsakovė galėjo pateikti ir neigiamą atsakymą dėl pareiškėjo priėmimo pas Ministrą Pirmininką), o juo labiau, – nustatyti konkretų terminą, per kurį turėtų būti suorganizuotas susitikimas su Ministru Pirmininku. Teismas, pats išspręsdamas pareiškėjo 2019 m. sausio 9 d. rašte išdėstytą prašymą, viršijo savo kompetencijos ribas, o tai yra savarankiškas pagrindas teismo sprendimui panaikinti;

22.5. Neaišku, kuo remdamasis teismas nustatė būtent vieno mėnesio terminą nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos pareiškėjo ir Ministro Pirmininko susitikimui suorganizuoti. Toks terminas gali būti netinkamas ne tik Ministrui Pirmininkui (pvz., dėl iš anksto suplanuotų susitikimų, Vyriausybės pasitarimų ir posėdžių, kuriuos veda Ministras Pirmininkas, ir pan.), bet ir pačiam pareiškėjui (pvz., dėl darbo reikalų, atostogų, ligos ar pan.). Teismas negalėjo spręsti dėl konkretaus susitikimo suorganizavimo termino ir dėl viešai žinomo fakto, susijusio su Ministro Pirmininko sveikatos būkle (buvo baigtas gydymo kursas, vyko organizmo atsistatymo procesas, kurio metu jam buvo ypač pavojingos net menkiausias virusinės infekcijos). Jeigu teismo nurodytu laikotarpiu Ministras Pirmininkas turėtų laikiną nedarbingumą arba dėl kokių nors kitų nuo atsakovės nepriklausančių priežasčių nebūtų galimybės suorganizuoti Ministro Pirmininko ir pareiškėjo susitikimo, tai reikštų, kad teismas Kanceliariją įpareigojo atlikti neįmanomą, t. y. pažeidė bendrąjį teisės principą *impossibilium nulla obligatio est* (niekas neįpareigojamas daryti to, kas neįmanoma);

22.6. Kad teismo nustatyto įpareigojimo Kanceliarijai gali būti neįmanoma įgyvendinti, įrodo ir tas faktas, jog ne nuo atsakovės priklauso, ar Ministras Pirmininkas teismo sprendime nurodytu laikotarpiu pavės Kanceliarijai organizuoti susitikimą su pareiškėju, t. y. Kanceliarija yra tik Ministrą Pirmininką aptarnaujanti institucija ir negali jam duoti privalomų vykdyti nurodymų. Sprendimas dėl pareiškėjo priėmimo (nepriėmimo) priskirtinas Ministro Pirmininko kompetencijai (atsakovė mano, kad šiuo atveju aktuali yra Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pozicija dėl Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidento kompetencijų atribojimo (2015 m. lapkričio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-2205/2015).

23. Pareiškėjas Z. V. atsiliepime į atsakovės apeliacinį skundą prašo jį atmesti ir įvertinti atsakovės piktnaudžiavimą proceso teisėmis teikiant apeliacinį skundą.

24. Pareiškėjo atsiliepimas į apeliacinį skundą grindžiamas šiais argumentais:

24.1. Atsakovės apeliacinis skundas grindžiamas prielaida dėl pareiškėjo susitikimo su Ministru Pirmininku tikslo, t. y. kodėl pareiškėjas nusprendė pasinaudoti Įstatymo suteikta teise būti priimtam be eilės pas Ministrą Pirmininką ne dėl asmeninių klausimų, o dėl valstybinės svarbos Bibliotekos, prie kurios veiklos tarptautinio įtvirtinimo yra prisidėjęs. Bylą nagrinėjant iš esmės buvo paaiškintas susitikimo tikslas ir siekis diskusijos metu rasti valstybei priimtinių ir naudingų sprendimų. Atsakovė ir bylos nagrinėjimo metu nurodė, kad teismui reikia išsiaiškinti, kokio tikslo siekė įstatymų leidėjas Įstatyme įtvirtinęs Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų teisę būti priimtiems be eilės pas valstybės institucijų vadovus, t. y. ar tai nereiškia, kad įstatymo leidėjas įtvirtino fizinės eilės susidarymą prie Ministro Pirmininko kabineto ir Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro teisę patekti pas jį be eilės;

24.2. Nepaneigta pareiškėjo teisė reikalauti iš Ministro Pirmininko informacijos dėl nuo pareiškėjo slepiamos informacijos apie ketinimą likviduoti Biblioteką, diskutuoti dėl to su Ministru Pirmininku (Vyriausybės protokolinis nutarimas nėra panaikintas), ieškoti tarpusavio supratimo ir galbūt rasti bendrą valstybei naudingiausių sprendimą. Susitikimo su Ministru Pirmininku metu ketinta diskutuoti ir apie Bibliotekos pradėtą įgyvendinti naujo pastato statybos projektą, dėl ko trečiajam suinteresuotam asmeniui buvo skirtas sklypas ir lėšos;

24.3. Atsakovės argumentas dėl Ministro Pirmininko ligos yra ne šios bylos ginčo dalykas, o teismo sprendimo, priimto šioje administracinėje byloje, vykdymo dalykas. Vadovaujantis teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principais suprantamos tokios priežastys, kaip liga, ir šios formalios priežastys nebus naudojamos kreipiantis į antstolį dėl šioje byloje priimto teismo sprendimo nevykdymo.

25. Atsakovė Kanceliarija atsiliepime į pareiškėjo apeliacinį skundą prašo jo netenkinti ir palikti nepakeistą Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. lapkričio 21 d. sprendimo dalį, kuria buvo atsisakyta tenkinti pareiškėjo reikalavimą.

26. Atsakovės atsiliepimas į apeliacinį skundą grindžiamas šiais argumentais:

26.1. Teismo pozicija, kad Kanceliarijos elgesio nagrinėjant pareiškėjo prašymą, kiek jis susijęs su prašymu pateikti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimus, įsakymus ir informaciją dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje, negalima vertinti kaip neveikimo, yra visiškai pagrįsta byloje nustatytų faktinių aplinkybių ir į bylą pateiktų įrodymų visuma;

26.2. Pareiškėjas apeliaciniame skunde kelia pretenzijas dėl jam pateiktų atsakymų turinio, tačiau tai, kad pareiškėjo netenkina pateikto atsakymo turinys, nereiškia, jog Kanceliarijos elgesį nagrinėjant pareiškėjo prašymą būtų galima traktuoti kaip neveikimą. Tiek teismas, tiek pareiškėjas teismo posėdyje patvirtino, kad ginčas dėl atsakymų turinio nevyksta;

26.3. Pareiškėjas apeliacinį skundą grindžia ne objektyviais faktais, o savo subjektyvia nuomone, kad nuo jo ir teismo yra slepiami sprendimai, susiję su Bibliotekos likvidavimu. Byloje pateikti tiek Kanceliarijos, tiek Sveikatos apsaugos ministerijos, tiek Bibliotekos patvirtinimai, kad joms nėra žinoma apie jokių oficialius sprendimus dėl Bibliotekos likvidavimo. Todėl pareiškėjo prašymas pateikti neegzistuojančius sprendimus yra neįgyvendinamas. Bibliotekos likvidavimo klausimas nėra susijęs su Kanceliarijos kompetencija, atsakovė siūlė atsakove į bylą įtraukti Sveikatos apsaugos ministeriją, tačiau pareiškėjas su tokiu siūlymu nesutiko, o apeliaciniame skunde reiškia pretenzijas dėl Sveikatos apsaugos ministerijos Rašto turinio;

26.4. Vyriausybės protokoliniame nutarime išdėstyta pozicija dėl Bibliotekos likvidavimo buvo priimta remiantis Vyriausybei pateikta visų sveikatos apsaugos valdymo srities įstaigų optimizavimo informacija, kuri yra vieša (pareiškėjui buvo pateiktos nuorodos), tačiau pareiškėjas klaidina teismą, jog jam nepateikiama visa informacija, susijusi su šiuo klausimu;

26.5. Pareiškėjas nepateikė nei vienos faktinės aplinkybės, įrodančios teismo sprendimo neteisėtumą, ir pagrindų, kuriems esant teismo sprendimas galėtų būti panaikintas ir byla perduota teismui nagrinėti iš naujo;

26.6. Reikalavimas grąžinti bylą teismui nagrinėti iš naujo dėl pareiškėjo reikalavimo tęsti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimų vykdymą dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje apeliaciniame skunde negali būti keliamas, nes dėl šio pareiškėjo reikalavimo 2019 m. birželio 27 d. teismas jau yra priėmęs nutartį, t. y. nusprendė šią pareiškėjo skundo dalį laikyti nepaduota. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2019 m. rugpjūčio 14 d. nutartimi šią teismo nutartį paliko nepakeistą;

26.7. Kyla pagrįstų abejonų, ar pareiškėjo apeliacinis skundas paduotas nepraleidus nustatyto termino apeliaciniam skundui pateikti, t. y. ar nėra pagrindo taikyti ABTĮ 138 straipsnio 3 dalies 1 punktą ir 8 dalį bei apeliacinį procesą nutraukti. Pagrindą abejonėms suteikia tai, jog iš apeliacinio skundo nuoraše padarytų teismo įrašų matyti, kad skundas teisme gautas tik 2019 m. gruodžio 27 d. (terminas skundui pateikti suėjo 2019 m. gruodžio 23 d.).

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

27. Apeliacijos dalykas – pirmosios instancijos teismo sprendimo, kuriuo iš dalies tenkinti pareiškėjo Z. V. skundo reikalavimai pateikti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimus, įsakymus ir informaciją dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje ir įpareigoti Ministrą Pirmininką nedelsiant be eilės priimti Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą pareiškėją, pagrįstumas ir teisėtumas.

28. Pirmosios instancijos teismas, išnagrinėjęs pareiškėjo skundo argumentus, atsakovės ir trečiojo suinteresuoto asmens atsikirtimus į skundą, įvertinęs byloje surinktus įrodymus, nustatė, kad nėra faktinio ir teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjo skundo reikalavimą įpareigoti atsakovę Kanceliją pateikti pareiškėjui Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimus, įsakymus ir informaciją dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje, nes pareiškėjui buvo pateikta jo prašoma informacija. Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad Kancelija ignoravo pareiškėjo prašymą priimti jį pas Ministrą Pirmininką be eilės, todėl šį pareiškėjo skundo reikalavimą tenkino ir įpareigojo atsakovę organizuoti pareiškėjo priėmimą pas Ministrą Pirmininką taip, kad priėmimas įvyktų per vieną mėnesį nuo skundžiamo pirmosios instancijos teismo sprendimo įsiteisėjimo.

29. Dėl pirmosios instancijos teismo sprendimo apeliacinius skundus padavė pareiškėjas ir atsakovė. Pareiškėjas apeliaciniu skundu prašo panaikinti sprendimo dalį, kuria netenkintas skundo reikalavimas pateikti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimus, įsakymus ir

informaciją dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje, ir gražinti bylą nagrinėti pirmosios instancijos teismui dėl šio reikalavimo bei reikalavimo tęsti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimų vykdymą dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje. Atsakovė apeliaciniu skundu prašo panaikinti sprendimo dalį, kuria tenkintas skundo reikalavimas, ir dėl šio reikalavimo priimti naują sprendimą – pareiškėjo skundą atmesti.

30. Teisėjų kolegija, įvertinusi atsakovės atsiliepiame į pareiškėjo apeliacinį skundą išreikštą abejonę, ar pareiškėjo apeliacinis skundas paduotas nepraleidus ABTĮ nustatyto termino apeliaciniam skundui pateikti, nustatė, kad paskutinė diena apeliaciniam skundui dėl 2019 m. lapkričio 21 d. paskelbto pirmosios instancijos teismo sprendimo buvo 2019 m. gruodžio 23 d. (kadangi 2019 m. lapkričio 21 d. buvo nedarbo diena (šeštadienis) (ABTĮ 65 str. 4 d.), o pareiškėjas apeliacinį skundą Vilniaus apygardos administraciniam teismui išsiuntė 2019 m. gruodžio 23 d. registruota pašto siunta (b. l. 163–163a) (ABTĮ 65 str. 6 d.), t. y. pareiškėjo apeliacinis skundas paduotas nepraleidus ABTĮ 132 straipsnio 1 dalyje nustatyto termino pirmosios instancijos teismo sprendimui apskūsti.

31. ABTĮ 140 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog teismas, apeliacine tvarka nagrinėdamas bylą, patikrina pirmosios instancijos teismo sprendimo pagrįstumą ir teisėtumą, neperžengdamas apeliacinio skundo ribų. Nagrinėjamu atveju byloje nenustatytos aplinkybės, dėl kurių turėtų būti peržengtos apeliacinių skundų ribos, bei sprendimo negaliojimo pagrindai, nurodyti ABTĮ 146 straipsnio 2 dalyje (ABTĮ 140 str. 2 d.), todėl apeliacinės instancijos teismas šią bylą apeliacine tvarka nagrinėja ir patikrina pirmosios instancijos teismo sprendimo pagrįstumą ir teisėtumą neperžengdamas apeliacinių skundų ribų (ABTĮ 140 str. 1 d.).

Dėl pareiškėjo apeliacinio skundo argumentų

32. Pareiškėjas apeliaciniame skunde nesutinka su pirmosios instancijos teismo sprendimo dalimi, kuria netenkintas jo reikalavimas įpareigoti atsakovę pateikti jam Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimus, įsakymus ir informaciją dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje, ir laikosi pozicijos, kad atsakovės pavedimas Sveikatos apsaugos ir Kultūros ministerijoms atsakyti į pareiškėjo 2018 m. gruodžio 27 d. prašymą nelaikytinas atsakovės veikimu. Pareiškėjas taip pat nurodo, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atmetė jo prašymą išreikalauti dokumentus, kuriuos Sveikatos apsaugos ministerija pateikė Vyriausybei ir kurių pagrindu buvo priimtas Vyriausybės protokolinis nutarimas dėl Bibliotekos likvidavimo, neapklausė liudytojo A. V., bei prašo minėtus dokumentus išreikalauti ir apklausti liudytoju sveikatos apsaugos ministrą A. V.

33. Vertinant pareiškėjo apeliacinio skundo argumentą, jog pirmosios instancijos teismas nepagrįstai nenustatė Kanceliarijos neveikimo, atsakant į pareiškėjo 2018 m. gruodžio 27 d. prašymą, pažymėtina, jog viešojo administravimo subjekto vilkinimu atlikti veiksmai yra suprantamas toks šio asmens neveikimas, kai viešojo administravimo subjektas nepriima sprendimo (teigiamo arba neigiamo) prašomu išspręsti klausimu per įstatymo nustatytą terminą (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. sausio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS⁶⁰²-84/2012; kt.). Atsisakymas atlikti veiksmus ir vilkinimas atlikti veiksmus nėra tapačios teisinės sąvokos. Pirmuoju atveju atsisakymas atlikti veiksmus yra vienas iš viešojo administravimo subjektui leistinų veiksmų, kurio teisėtumas bei pagrįstumas ir sudaro bylos nagrinėjimo dalyką. Antruoju atveju viešojo administravimo subjektas neatlieka visų ar dalies veiksmų, kuriuos jam priskirta atlikti. Šiuo atveju bylos nagrinėjimo dalyką sudarytų aplinkybių, ar viešojo administravimo subjektas buvo kompetentingas atlikti tam tikrus veiksmus, ar jam priskirtus klausimus sprendė įstatymų nustatyta tvarka ir laiku, nustatymas. Jei atsakovė atsisako priimti administracinį aktą ar atlikti veiksmą,

nurodydamas tokio atsisakymo priežastis, šis atsisakymas negali būti vertinamas kaip neveikimas (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2003 m. birželio 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr.A⁸-406/2003; kt.).

34. Nagrinėjamu atveju Kanceliarija, įvertinusi pareiškėjo 2018 m. gruodžio 27 d. prašyme keliamus klausimus (susirūpinimas dėl Bibliotekos likvidavimo pagrįstumo ir sprendimų dėl būsimų statybų) ir atsižvelgusi į tai, kad jie nėra priskirti jos kompetencijai, pareiškėjo prašymo nenagrinėjo, o vadovaudamasi Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 8 dalimi, 2018 m. gruodžio 28 d. raštu jį perdavė nagrinėti pagal kompetenciją Sveikatos apsaugos ministerijai (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 926, 10.5.11 punktas – nagrinėja asmenų prašymus, skundus ir pranešimus, susijusius su sveikatos apsaugos ministru pavestomis valdymo sritimis, imasi priemonių, kad būtų išspręsti juose keliami klausimai; 12.5.12 punktas – Lietuvos Respublikos Vyriausybei įgaliojus įgyvendina iš valstybės biudžeto, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto išlaikomų biudžetinių įstaigų savininko teises ir pareigas (atlieka Bibliotekos savininko funkcijas) ir Kultūros ministerijai (Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 13 d. nutarimu Nr. 1469, 10.9 punktas – nagrinėja asmenų prašymus, skundus ir pranešimus, priskirtus ministerijos kompetencijai, imasi priemonių, kad būtų atsakyta į juose keliamus klausimus).

35. Įvertinus byloje surinktus įrodymus (Sveikatos apsaugos ministerijos Raštą ir Kultūros ministerijos 2019 m. sausio 9 d. raštą), nustatyta, kad Sveikatos apsaugos ministerija pagal kompetenciją išnagrinėjo pareiškėjo prašyme keliamus klausimus, pateikė jam atsakymą, o tai, jog pareiškėjo prašymą nagrinėjusi institucija tam tikros jo prašomos suteikti informacijos nepateikė, nes jos objektyviai negalėjo pateikti (byloje nėra duomenų apie priimtus sprendimus dėl Bibliotekos statybos) ar pateikė tik veikiančią nuorodą į Vyriausybei pateiktą visų sveikatos apsaugos valdymo srities įstaigų optimizavimo informaciją, nesuteikia pagrindo kitaip nei pirmosios instancijos teismas vertinti atsakovės veiksmų, t. y. nėra pagrindo konstatuoti atsakovės vilkinimo atlikti veiksmus.

36. Kaip jau minėta, pareiškėjas apeliaciniame skunde prašo išreikalauti iš Kanceliarijos įrodymus, kurių pagrindu buvo priimtas Vyriausybės protokolinio nutarimo 4 punktas – pavedimas Sveikatos apsaugos ministerijai šios ministerijos teikimu likviduoti Biblioteką, liudytoju apklausti sveikatos apsaugos ministrą A. V. Pažymėtina, kad pareiškėjas apeliaciniame skunde nenurodo jokių teisiškai pagrįstų aplinkybių, dėl kurių apeliacinės instancijos teismas turėtų tenkinti šiuos prašymus.

37. Pagal ABTĮ 142 straipsnio 3 dalį, pirmosios instancijos teisme ištirti įrodymai apeliacinėje instancijoje gali būti pakartotinai arba papildomai tiriami tik tuomet, jeigu teismas pripažino, jog tai būtina; teismas taip pat gali tirti įrodymus, kuriuos pirmosios instancijos teismas atsisakė tirti; nauji įrodymai, kurie nebuvo pateikti pirmosios instancijos teisme, tiriami tik tai tuo atveju, jeigu teismas pripažįsta pagrįstomis priežastis, dėl kurių tai nebuvo padaryta anksčiau, arba kai naujų įrodymų pateikimo būtinybė iškilo vėliau.

38. ABTĮ 56 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad įrodymai administracinėje byloje yra visi faktiniai duomenys, priimti nagrinėjančio teismo ir kuriais remdamasis teismas įstatymų nustatyta tvarka konstatuoja, kad yra aplinkybių, pagrindžiančių proceso šalių reikalavimus bei atsikirtimus, ir kitokių aplinkybių, turinčių reikšmės bylai teisingai išspręsti, arba kad jų nėra. Tai reiškia, jog teismas gali reikalauti, kad įrodymai būtų pateikti į nagrinėjamą bylą, siekdamas nustatyti teisiškai reikšmingas bylai išspręsti aplinkybes. Teismas, spręsdamas klausimą dėl įrodymų išreikalavimo tiek savo iniciatyva, tiek ir byloje dalyvaujančių asmenų prašymu, yra saistomas šalių rungimosi ir

lygiateisiškumo principų bei įrodymų sąsajumo taisyklių (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. sausio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-451-520/2018).

39. ABTĮ 59 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad asmuo, prašantis šaukti liudytoją, privalo nurodyti jo vardą, pavardę, gyvenamąją vietą ar darbo vietą ir bylai turinčias reikšmės aplinkybes, kurias šis liudytojas gali patvirtinti. Taigi prašymas turi būti pagrįstas, šio reikalavimo neišpildžius, teismas gali prašymo netenkinti. Be to, aptariamo prašymo tenkinimas neturi trukdyti sklandžiam procesui, todėl liudytojų šaukimas į bylą turi būti ne tik pagrįstas, bet ir užtikrinti racionalų procesą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. sausio 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-115/2012).

40. Pažymėtina, kad teismas, rinkdamas įrodymus, turi vadovautis įrodymų sąsajumo taisykle. Įrodymų sąsajumas reiškia įrodymų turinio loginį ryšį su konkrečios bylos įrodinėjimo dalyku, t. y. informacija (faktiniai duomenys), sudaranti įrodymų turinį, turi patvirtinti arba paneigti aplinkybes, kurios yra teisiškai reikšmingos konkrečioje byloje. Kai sprendžiama dėl įrodymų išreikalavimo, ir vertinant, ar konkretūs įrodymai susiję su byla, svarbu nustatyti, kokie yra pareikšto reikalavimo faktinis ir teisinis pagrindai. Ginčo administracinėje byloje ribas apsprendžia pareiškėjo suformuluoti reikalavimai, todėl įrodinėjimo procese yra reikšmingi tik tie įrodymai, kurie gali patvirtinti ar paneigti byloje pareikštiems reikalavimams išspręsti reikšmingas konkrečias aplinkybes (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. sausio 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-1373/2010; kt.). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra išaiškinęs, kad teismui negali būti reiškiama abstraktūs reikalavimai išreikalauti tam tikrus įrodymus, prašyme turi būti nurodyta, kokias reikšmingas bylai aplinkybes tais įrodymais siekiama pagrįsti. Teismui nėra privalomas prašymas dėl įrodymų išreikalavimo. Teismas, tenkindamas ar atmesdamas prašymą dėl įrodymų išreikalavimo, turi teisę spręsti įrodymų liečiamumo klausimą, t. y. ar prašyme nurodytas įrodymas yra reikšmingas nagrinėjamam ginčui (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. liepos 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁸²²-2742/2011; kt.).

41. Nustatyta, kad pareiškėjas minėtus prašymus buvo pateikęs pirmosios instancijos teismui 2019 m. spalio 24 d. teismo posėdyje, tačiau pirmosios instancijos teismas netenkino šių reikalavimų, nurodydamas, jog pareiškėjo prašomi išreikalauti dokumentai nėra susiję su byla, o taip pat nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo prašymo dėl sveikatos apsaugos ministro, kaip liudytojo, apklausos, nes pareiškėjas nenurodė aplinkybių, kurias minėtas liudytojas gali patvirtinti.

42. Teisėjų kolegija, įvertinusi pareiškėjo argumentus, išsakytus 2019 m. spalio 24 d. teismo posėdyje, skundo ir apeliacinio skundo argumentus, prieina prie išvados, jog pareiškėjas nepagrindė, kokias šiai konkrečiai bylai reikšmingas aplinkybes gali patvirtinti dokumentai, kurių pagrindu buvo priimtas Vyriausybės protokolinis nutarimas dėl Bibliotekos likvidavimo, nenurodė šaltinių, patvirtinančių, jog tokių dokumentų esama, jų buvimą grindė prielaidomis, susijusiomis su Sveikatos apsaugos ministerijos teise likviduoti Biblioteką, pradėtu įgyvendinti naujo pastato statybos projektu, tam skirtu sklypu ir lėšomis, nedetalizavo argumentų dėl sveikatos apsaugos ministro apklausos būtinumo ir nenurodė, kokias šiai bylai reikšmingas konkrečias aplinkybes jis gali paliudyti, todėl pirmosios instancijos teismas pagrįstai atsisakė tenkinti pareiškėjo prašymą išreikalauti dokumentus bei apklausti liudytoju sveikatos apsaugos ministrą. Kadangi pirmosios instancijos teismas pagrįstai netenkino pareiškėjo prašymų, todėl šių prašymų netenkina ir apeliacinės instancijos teismas.

43. Įvertinus pareiškėjo, atsakovės ir trečiojo suinteresuoto asmens išsakytus argumentus apie pareiškėjo prašomus pateikti dokumentus, darytina išvada, kad pareiškėjas reikalauja pateikti dokumentus, kurie neegzistuoja, o tai, jog pareiškėjas mano (daro prielaidą), kad tokie dokumentai egzistuoja, pareiškėjo reikalavimas negali būti tenkinamas. Šiuo aspektu pažymėtina, kad teismo

sprendimas negali būti grindžiamas prielaidomis. Be to, suinteresuotas asmuo teisme gali pareikšti tik tokį reikalavimą, kurį patenkinus, pažeidimas būtų pašalintas efektyviai ir veiksmingai, nesukuriant nepagrįstų prielaidų tolesniems ginčams ir bylinėjimuisi (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. liepos 25 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-2301/2011; kt.). Kitaip tariant, skundo reikalavimas turi būti toks, kuriuo remiantis priimtas teismo sprendimas sukeltų atitinkamas teises pasekmes kitai bylos šaliai ir nekiltų abejonių dėl galimybės jį įvykdyti, t. y. pašalinti padarytą teisės ar teisėtų interesų pažeidimą, įpareigoti atsakovą įvykdyti konkrečius veiksmus (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2009 m. vasario 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁴³⁸-94/2009 ; kt.).

44. Dėl pareiškėjo apeliacinio skundo argumentų, susijusių su Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. rugpjūčio 14 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. AS-577-662/2019, kuria buvo palikta nepakeista Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. birželio 27 d. nutartis pareiškėjo patikslinto skundo reikalavimą tęsti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimų vykdymą dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo laikyti nepaduotu, nurodytina, kad jog šioje byloje apeliacine tvarka tikrinamas pirmosios instancijos teismo 2019 m. lapkričio 21 d. sprendimo pagrįstumas ir teisėtumas, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. rugpjūčio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-577-662/2019 yra įsiteisėjusi. Teisėjų kolegija neturi jokio teisinio pagrindo nagrinėti Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutarties pagrįstumo ir teisėtumo klausimo, o pirmosios instancijos teismas neturėjo pagrindo nagrinėti pareiškėjo patikslinto reikalavimo, kuris nebuvo priimtas nagrinėti (ABTĮ 86 str. 2 ir 3 d.).

45. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija daro išvadą, kad pareiškėjo apeliacinio skundo argumentai dėl Kanceliarijos neveikimo, dėl neišreikalautų dokumentų yra nepagrįsti, todėl pirmosios instancijos teismo sprendimo dalis, kuria pareiškėjo reikalavimas pateikti Vyriausybės ir Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimus, įsakymus ir informaciją dėl Bibliotekos šiuolaikinio informacinio centro projektavimo ir statybos Santariškių medicinos miestelyje Vilniuje netenkintas, paliekama nepakeista, o pareiškėjo apeliacinis skundas atmetamas.

Dėl atsakovės apeliacinio skundo argumentų

46. Atsakovė apeliaciniame skunde laikosi pozicijos, kad pirmosios instancijos teismas, įpareigodamas ją organizuoti pareiškėjo priėmimą pas Ministrą Pirmininką, neįvertino visų bylos aplinkybių, neatsižvelgė į tokio susitikimo tikslą, peržengė savo kompetencijos ribas bei nustatė nemotyvuotą vieno mėnesio terminą priimti pareiškėją pas Ministrą Pirmininką.

47. Byloje susiklosčiusius teisinius santykius, susijusius su pareiškėjo 2019 m. sausio 9 d. prašymu būti be eilės priimtam pas Ministrą Pirmininką, reglamentuoja Įstatymo, Vyriausybės įstatymo, Vyriausybės kanceliarijos nuostatų, Vyriausybės darbo reglamento ir kitų įstatymus įgyvendinančiųjų teisės aktų nuostatos.

48. Įstatymas nustato Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo deputatų 1990 metų kovo 11 dienos Akto „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“ signatarų ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos, vienintelės teisėtos valdžios okupuotoje Lietuvoje, 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statusą ir socialines garantijas (Įstatymo 1 str.). Įstatymo 4 straipsnis, reglamentuojantis signataro teises ir pareigas, įtvirtina signataro, pateikusių pažymėjimą, teisę nekliudomai lankytis Seime, Prezidentūroje, Vyriausybėje bei kitose valstybės ir savivaldybių institucijose (Įstatymo 4 str. 1 d. 1 p.); be eilės būti priimtam šio straipsnio 1 punkte išvardytų institucijų ir įstaigų vadovų (Įstatymo 4 str. 1 d. 2 p.).

49. Nagrinėjamos bylos kontekste pažymėtina, kad signatarui yra įtvirtinta teisė be eilės būti priimtam Vyriausybės vadovo. Vyriausybės įstatymo 1 straipsnyje nustatyta, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybę sudaro Ministras Pirmininkas ir ministrai. Minėto įstatymo 24 straipsnyje įtvirtinta, jog Ministras Pirmininkas atstovauja Vyriausybei ir vadovauja jos veiklai. Ministras Pirmininkas Lietuvos Respublikos Konstitucijos numatytais atvejais teikia Respublikos Prezidentui siūlymus pavesti vienam iš ministrų pavaduoti Ministrą Pirmininką (Vyriausybės įstatymo 24 str. 2 d. 6 p.). Ministras, pavaduojantis Ministrą Pirmininką, turi tuos pačius įgaliojimus kaip ir Ministras Pirmininkas, išskyrus šio įstatymo 9 straipsnio 2 ir 6 dalyse ir 24 straipsnio 2 dalies 1–4 ir 10 punktuose numatytus įgaliojimus (Vyriausybės įstatymo 25 str. 2 d.).

50. Vyriausybės įstatymo 44¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Vyriausybės kanceliarija yra Vyriausybės įsteigta biudžetinė įstaiga, padedanti vykdyti Vyriausybės ir Ministro Pirmininko funkcijas. Nuostatų (redakcija, galiojusi iki 2019 m. liepos 2 d.) 8 punkte įtvirtintas Vyriausybės kanceliarijos veiklos tikslas – padėti vykdyti Vyriausybės ir Ministro Pirmininko funkcijas. Nuostatų 9 punkte reglamentuojamos Vyriausybės kanceliarijos vykdomos funkcijos, siekiant jai nustatyto veiklos tikslo. Kanceliarija, be kita ko, aptarnauja asmenis, kurie kreipiasi į Vyriausybę, Ministrą Pirmininką, organizuoja jų priėmimą pas Vyriausybės narius, Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus, Vyriausybės įstaigų, kitų viešojo administravimo institucijų valstybės tarnautojus, nustatyta tvarka nagrinėja gautus asmenų prašymus, skundus ir pranešimus, apibendrina prašymuose, skunduose ir pranešimuose keliamas problemas, reguliariai informuoja apie jas Ministrą Pirmininką ir Vyriausybės kanclerį, teikia pasiūlymus, kaip spręsti šias problemas, taip pat nagrinėja ir atsako į paklausimus, pateiktus Vyriausybės interneto svetainėje – www.lrv.lt, rengia elektroninėje erdvėje pateiktų atsiliepimų, pasiūlymų ir komentarų apžvalgas ir teikia jas Ministrui Pirmininkui ir Vyriausybės kancleriui (Nuostatų 9.28 p.). Vyriausybės kanceliarija, siekdama jai nustatyto veiklos tikslo ir atlikdama jos kompetencijai priskirtas funkcijas, turi teisę perduoti pagal kompetenciją nagrinėti Vyriausybės kanceliarijoje užregistruotus Lietuvos Respublikos piliečių, juridinių asmenų, kitų asmenų prašymus, skundus ir pranešimus, adresuotus Vyriausybei ar Ministrui Pirmininkui (Nuostatų 10.6 p.).

51. Darbo reglamento V skyrius reglamentuoja Vyriausybės ir visuomenės santykius. Darbo reglamento 116 punkte nustatyta, kad Vyriausybei ar Ministrui Pirmininkui adresuoti Lietuvos Respublikos piliečių, kitų asmenų prašymai ir skundai nagrinėjami vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos peticijų įstatymu, Vyriausybės tvirtinamomis prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. spalio 4 d. nutarimu Nr. 1098 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“. Vyriausybei ar Ministrui Pirmininkui adresuoti Lietuvos Respublikos piliečių, kitų asmenų prašymai ir skundai, jeigu prašymo ar skundo nagrinėjimas nepriskirtinas jų kompetencijai, Vyriausybės kanclerio ar jo įgalioto valstybės tarnautojo sprendimu persiunčiami kompetentingam viešojo administravimo subjektui ir apie tai pranešama prašymą ar skundą pateikusiam asmeniui. Darbo reglamento 117 punkte (2018 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. 793 redakcija) įtvirtinta, jog Vyriausybės nariai Lietuvos Respublikos piliečius ir kitus asmenis priima Vyriausybės pastate pagal Ministro Pirmininko patvirtintus kiekvienų metų ketvirčių grafikus, taip pat išvykose regionuose Vyriausybės kanclerio nustatyta tvarka.

52. Dėl atsakovės apeliacinio skundo argumentų, susijusių su jos (atsakovės) veiksmais, reaguojant į pareiškėjo 2019 m. sausio 9 d. prašymą, pažymėtina, jog nei Nuostatų 9.28 punktas, nei Darbo reglamento 116, 117 punktai tiesiogiai neįtvirtina Kanceliarijai pareigos organizuoti Lietuvos

Nepriklausomybės Akto signatarų priėmimo pas Ministrą Pirmininką be eilės, tačiau suponuoja pareigą laikytis bendros teisės aktų reglamentuojamos asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose tvarkos.

53. Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 14 dalyje nustatyta, kad prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant suteikti administracinę paslaugą, priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus. To paties įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (redakcija, galiojanti nuo 2017 m. lapkričio 23 d.), (toliau – ir Taisyklės) 35 punkte reglamentuojama, jog atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys (Taisyklių 35.1 p.); į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys (Taisyklių 35.2 p.); į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys (Taisyklių 35.3 p.); į kitus prašymus – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys (Taisyklių 35.4 p.).

54. Pagal bylos duomenis pareiškėjo prašymą gavo ir užregistravo atsakovė. Atsakovės teigimu, prašymas buvo perduotas Ministrui Pirmininkui (kadangi prašymas buvo adresuotas Ministrui Pirmininkui asmeniškai), o Ministro Pirmininko biuro vadovė Ž. N.-B. telefonu pareiškėją informavo, jog dėl didelio Ministro Pirmininko užimtumo ir iš anksto suplanuotos darbotvarkės artimiausiu metu Ministras Pirmininkas pareiškėjo negalės priimti. Pareiškėjui joks konkretus raštu atsakymas į prašymą nebuvo pateiktas, pareiškėjas telefonu nebuvo informuotas apie tai, kada jį Ministras Pirmininkas galės priimti ir / ar iš viso priims, pareiškėjui nebuvo nurodyti priimto sprendimo faktiniai ir teisiniai motyvai. Taip pat pažymėtina, kad byloje nėra pateikti rašytiniai įrodymai, jog pareiškėjas buvo informuotas, jog jo prašymas buvo perduotas tiesiogiai nagrinėti Ministrui Pirmininkui.

55. Teisėjų kolegija, atsižvelgusi į šioje nutartyje aptartą teisinį reglamentavimą ir susiklosčiusią teisinę situaciją, nesutinka su pirmosios instancijos teismo išvada, jog pareiškėjo prašymas buvo ignoruojamas, tačiau sutinka su išvada, kad Kanceliarija pasirinko netinkamą atsakymo į pareiškėjo prašymą pateikimo būdą (t. y. susisiekė telefonu, nors per teisės aktų nustatytą terminą turėjo pateikti atsakymą raštu į pareiškėjo prašymą).

56. Nagrinėjamo ginčo kontekste taip pat pažymėtina, kad Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje numatytais principais yra grindžiamas geras viešasis administravimas (žr. pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. balandžio 30 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-1978/2012). Tinkamas, atsakingas valdymas, kaip ne kartą akcentuota Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje, yra neatsiejamas nuo gero administravimo reikalavimų (žr., pvz., 2015 m. gruodžio 21 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą administracinėje byloje Nr. I-7-552/2015). Formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu (žr., pvz., 2015 m. birželio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015). Gero administravimo principas suponuoja taip pat tai, kad viešojo administravimo subjektas turi pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį

dominančiu klausimu (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. birželio 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015).

57. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje yra konstatavęs, kad Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jog jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010 m. rugpjūčio 24 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-450/2010; kt.). Tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą (bendrine prasme) Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus.

58. Atsakovė tiek atsiliepime į skundą, tiek apeliaciniame skunde nurodo motyvus, dėl kurių iš viso neturėjo būti tenkintas pareiškėjo 2019 m. sausio 9 d. prašymas, tačiau šiuo aspektu pabrėžtina, kad motyvai, ar pareiškėjo prašymas tenkinamas, ar netenkinamas, privalo būti išdėstyti priimtame sprendime, nes viešojo administravimo subjektui tenkanti pareiga motyvuoti savo priimamus sprendimus negali būti perkelta teisingumą vykdančiai institucijai (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. kovo 25 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-34/2014; kt.).

59. Nagrinėjamu atveju atsakovė, nepateikusi pareiškėjui konkrečių sprendimo, kuris buvo priimtas išnagrinėjus pareiškėjo prašymą (pagal bylos duomenis prašymas buvo nagrinėjamas), motyvų, apribojo pareiškėjo teises į teisminę gynybą (ginčui persikėlus į teismą, atėmė galimybę pareiškėjui suprasti bei apsibrėžti bylos nagrinėjimo ribas), o teismui visapusiškai bei objektyviai išnagrinėti ginčą.

60. Teisėjų kolegija, įvertinusi šioje byloje susiklosčiusią teisinę situaciją, daro išvadą, jog pirmosios instancijos teismas turėjo įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą ir atsakyti pareiškėjui į jo prašymą. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje ne kartą pabrėžta, kad administracinis teismas paprastai negali perimti viešojo administravimo institucijos funkcijų ir, savarankiškai atlikęs administracinę procedūrą, priimti sprendimą, priskirtiną viešojo administravimo institucijos kompetencijai, pagal teismo sprendimo priėmimo metu egzistuojančią situaciją, nes tai galėtų pažeisti konstitucinį valdžių padalijimo principą (žr., pvz., 2016 m. gruodžio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1742-261/2016; 2018 m. gegužės 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1065-520/2018; kt.).

61. Apibendrinama tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija daro išvadą, kad atsakovės apeliacinis skundas iš dalies yra pagrįstas, todėl tenkinamas iš dalies, t. y. pirmosios instancijos teismo sprendimo dalis, kuria Kanceliarija įpareigota organizuoti pareiškėjo priėmimą pas Ministrą Pirmininką taip, kad priėmimas įvyktų per vieną mėnesį nuo sprendimo įsiteisėjimo, pakeistina, nurodant, kad Kanceliarija įpareigotina iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2019 m. sausio 9 d. prašymą ir pateikti pareiškėjui atsakymą į jo prašymą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 144 straipsnio 1 dalies 3 punktu, teisėjų kolegija

n u t a r i a:

Pareiškėjo Z. V. apeliacinį skundą atmesti.

Atsakovės Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos

apeliacinį skundą tenkinti iš dalies.

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. lapkričio 21 d. sprendimą pakeisti ir jo rezoliucinę dalį išdėstyti taip:

„Pareiškėjo Z. V. skundą tenkinti iš dalies.

Įpareigoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliariją iš naujo išnagrinėti pareiškėjo Z. V. 2019 m. sausio 9 d. prašymą ir pateikti pareiškėjui atsakymą į jo prašymą.

Kitą pareiškėjo skundo dalį atmesti.“

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai Artūras Drigotas

Stasys Gagys

Dalia Višinskienė